

POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

Jméno diplomanta:	Lukáš Pícha
Téma práce:	Odvolání v trestním řízení
Rozsah práce	83 stran
Datum odevzdání práce:	25.10.2023
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Diplomant si za téma své práce zvolil problematiku, která rozhodně není příliš frekventovaným tématem kvalifikačních prací. Jedná se totiž o problematiku určitě náročnou na zpracování a svým způsobem komorní, která neumožňuje příliš se odchylovat od tématu, takže diplomanta nutí k podrobnému zpracování. S ohledem na probíhající rekodifikační práce na novém trestním řádu, při kterých jsou diskutovány i zcela zásadní a koncepční otázky třeba diplomovou práci, věnovanou problematice odvolání v trestním řízení, považovat za aktuální, žádoucí a potřebnou.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody:

Problematika odvolání v trestním řízení je předně náročná na zpracování pramenného materiálu, protože kromě základního okruhu úzeji orientovaných prací je třeba provést pečlivou excerpci z obecně orientovaných prací. Náročná je práce ovšem i na vlastní zpracování, protože vyžaduje velmi hluboké znalosti nejen samotného institutu odvolání, ale opravného trestního řízení vůbec, přičemž se diplomant musí vyjadřovat k řadě zcela zásadních a krucióálních otázek. Metoda deskripce, komparace a kritické analýzy, které diplomant zvolil, odpovídají předmětu práce a vytyčeným cílům.

3. Formální a systematické členění práce:

Diplomant se nejprve věnuje obecné charakteristice opravných prostředků v českém trestním řízení a zásadám a specifickým principům, které toto opravné řízení ovládají. Na to navazuje pohled na vývoj právní úpravy po druhé světové válce. Jádrem práce je kapitola věnovaná rozboru stávající právní úpravy odvolání v českém trestním procesu. Práce je doplněna komparací s vybranými zahraničními právními úpravami. Systematika členění práce je proto zcela logická a plně.

4. Vyjádření k práci

Práci lze celkově hodnotit jako velmi zdařilou. Funkce, účel a kategorie opravných prostředků (bezprostřední, všeobecný, širší) jsou vymezeny správně. Přisvědčit třeba i uváděné typologii vad (error in facto, in iure, in procedendo). Velmi zdařile jsou charakterizovány specifické a poměrně obtížné principy a instituty opravného řízení (revizní princip a princip vázanosti, kasace a apelace, beneficium cohaesionis, zákaz reformace in peius), jakož i jejich účinky (suspenzivní a devolutivní). Jejich rozbor a výklad jsou podány zcela správně a nadto velmi přehledně a srozumitelně. Kladně třeba hodnotit, že diplomant se v této souvislosti poměrně podrobně věnuje rovněž přílehlavé analýze předností a nedostatků zkoumaných principů a institutů (v jejich esenciální podobě). Pokud jde o partie věnované vývoji právní úpravy, tak diplomant zdařile zachycuje jak klíčové mezníky vývoje právní úpravy, tak i tendence, které se v tomto vývoji objevují. Přitakat třeba jeho názoru, že trestní řád z roku 1961, jakkoliv i v jeho případě lze vyslovit některé kritické výhrady, představoval určitě posun oproti trestnímu řádu z roku 1950. Hodnocení novelizací, ke kterým došlo zejména od roku 1990, je zcela důvodné. V kapitole věnované rozboru současné právní úpravy třeba kvitovat důsledné odlišování osob jednajících „za zastoupeného jeho jménem“ a jménem vlastním. Přehledně je zpracována partie o důvodech odvolání (vady skutkové, právní, procesní). Diplomant nepřehlédl ani to, že ustanovení trestního řádu o zachování lhůt ve svých důsledcích vlastně rozšiřují okruh „adresátů“ podání, jehož obsahem je odvolání. Správný je rovněž postřeh diplomanta, že trestní řád výslovně neupravuje důsledky vad odvolání, podaného osobami se samostatnými obhajovacími právy. Diplomantem nabízené řešení lze akceptovat. V pasážích analyzujících možnosti využití apelace odvolacím soudem jsou zdařile vyloženy podmínky, za kterých se odvolací soud může odchýlit od skutkových zjištění, učiněných soudem právního stupně. Souhlasit třeba s diplomantem rovněž v tom, že tzv. princip vázanosti není

upraven zcela důsledně a připouští i možnost přezkumu též jiných (než napadených) výroků, resp. možnost přihlídnutí i k jiným (než vytýkaným) vadám rozsudku. Správný je rovněž apel diplomanta odvolacím soudům, které sice mohou vyslovit závazný právní názor, nikoliv však závazný pokyn, jak důkazy hodnotit. V komparativní kapitole byly srovnávané právní úpravy zvoleny vhodně – německá, která představuje dlouhodobě kontinuální vývoj, a slovenská, která odráží významné změny po roce 1990. Kvitovat třeba pečlivě provedené srovnání obou úprav s úpravou českou. Pokud jde o závěry, ke kterým diplomant dospěl, pak rozhodně třeba souhlasit s kritikou krátké odvolací lhůty i lhůt k odstranění vad podání, jakož i s upozorněním na nebezpečí plynoucí z dalšího posilování apelačních prvků při rozhodování odvolacího soudu. Základem další diskuse mohou pak být doporučení omezit zákaz reformace in peius pouze na výroky o trestu, ochranném opatření a náhradě škody, jakož i zavedení možnosti soudu prvního stupně odvolání z formálních důvodů odmítnout.

Celkově lze předloženou diplomovou práci hodnotit jako velmi zdařilou. Diplomant především prokázal výbornou orientaci nejen v právní úpravě zkoumané problematiky, ale rovněž v literárních pracích a v judikatuře, které se této problematiky týkají. Kladem práce nesporně je systematika výkladu, pečlivost, svědomitost a podrobnost zpracování, nebývalá hloubka a vysoká odborná úroveň zpracování, jakož i velmi dobré vyjadřování a formulování myšlenek a závěrů. Text práce je zpracován srozumitelně a přehledně. S prameny diplomant pracuje samostatně, příkladně a efektivně.

Závěr: předložená diplomová práce po obsahové i po formální stránce nesporně splňuje požadavky na ni kladené a je rozhodně způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce byl splněn výborně.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství.	Kritická analýza současné právní úpravy a aplikační praxe prokazují samostatný přístup.
Logická stavba práce	Práce má logickou strukturu, počínaje obecnými otázkami a vývojem právní úpravy, přes kritickou analýzu úpravy současné, až po formulování konkrétních závěrů.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Účelné využití poznatků z literárních a dalších pramenů. S ohledem na povahu tématu jsou zahraniční zdroje zastoupeny minoritně. Veškeré prameny, citace i odkazy jsou důsledně vyznačovány.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka provedeného rozboru zkoumané problematiky rozhodně odpovídá zaměření a cílům práce.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Z formálního hlediska je text práce zpracován velmi dobře.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň zpracování je velmi dobrá a příkladná.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Výborně.
Otázky k zodpovězení při obhajobě	Zda možnost navrácení lhůty, zmeškané z důležitých důvodů, se týká pouze lhůty k podání odvolání, anebo zda se může uplatnit i v případě zmeškání lhůty k odstranění vad odvolání?

V Praze dne 6.11.2023

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
vedoucí diplomové práce